

Nopeat yhteydet kuntien elinvoimaa edistämässä

MINNA JAAKKOLA

TRAFICOMIN WEBINAARI 2.2.2023

Kuka on Minna Jaakkola?

- FM: humanistihörhö ja digitalisti
- Asuu Pohjois-Savon pienimmässä kunnassa Tervossa (alle 1500 asukasta): palumuuttaja 20 kaupunkivuoden jälkeen
- Työskennellyt Suomen valokuitukentällä maakunnallisesti ja valtakunnallisesti, hankkeissa, kehittämissyhtiöissä ja osakeyhtiöissä
- Tällä hetkellä päätyö aluekehittämisessä Sydänsuomen kahdessa kehittämissyhtiössä, lisäksi sivutoimisesti Cinia Oy:n erityisasiantuntijana ja kevytyrittäjänä
- Maaseutuaktivisti, someaktivisti

Miksi on tärkeää puhua kuntien elinvoimasta?

- On asioita, joihin kunta ei voi vaikuttaa, kuten sen fyysinen sijainti: se voi kuitenkin omalla toiminnallaan vaikuttaa sen saavutettavuuteen
- Nopeat liikenneyhteydet ovat rakennettava menestystekijä, mutta kunnan on usein itse oltava aktiivinen menestyksen rakentamisessa

Vuonna 2022 palasimme ”koronahajonnan” jälkeen kaupunkivetoisempaan kasvuun

KOKONAISNETTOMUUTTO* kunnittain tammi-marraskuussa 2022 vs. 2021

*KOKONAISNETTOMUUTTO = kuntien välinen nettomuutto ja nettomuutto

KOKONAISNETTOMUUTTO 2022/M1-11

Kokonaismuuttoa kunnittain

MUUTTOTAPPIOTA -200 - -100 h0aa

MUUTTOTAPPIOTA -99 - -50 h0aa

MUUTTOTOITTOA 1 - 49 h0aa

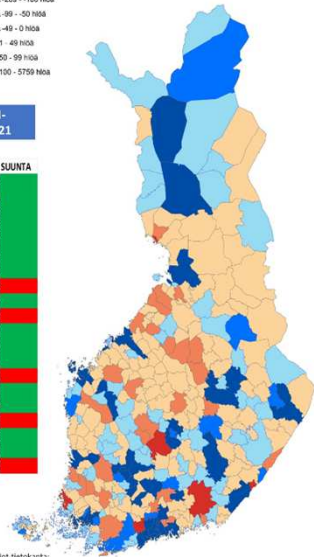
MUUTTOTOITTOA 50 - 99 h0aa

MUUTTOTOITTOA 100 - 5759 h0aa

KOKONAISNETTOMUUTTO TAMMI-MARRASKUUSSA 2022 VERSUS 2021

SUOITUS	KUNTA	2022/M1-11	2021/M1-11	SUUNTA
1.	Espoo	5759	2225	↑
2.	Helsinki	4988	-195	↑
3.	Tampere	4483	3013	↑
4.	Turku	3013	1142	↑
5.	Vantaa	2328	920	↑
6.	Oulu	1657	1602	↑
7.	Jyväskylä	1433	849	↑
8.	Kuopio	1247	1426	↓
9.	Lahti	648	470	↑
10.	Tuusula	617	793	↓
11.	Vaasa	567	119	↑
12.	Seinäjoki	530	446	↑
13.	Nokia	506	327	↑
14.	Joensuu	490	537	↓
15.	Pori	443	241	↑
16.	Hämeenlinna	432	386	↑
17.	Rovaniemi	386	544	↓
18.	Kerava	364	66	↑
19.	Kangasala	346	337	↑
20.	Lappeenranta	345	440	↓

Lähde: Tilastokeskus, väestömuutosten kuukausittaiset tiedot.
Kartta: Timo Aro 2022

78/309 kuntaa sai muuttovoittoa vuonna 2022 maan sisäisissä muutoissa (Timo Aro, Twitter, 26.1.2023)

Eniten muuttotappiota Vantaa, Helsinki ja Lappeenranta.

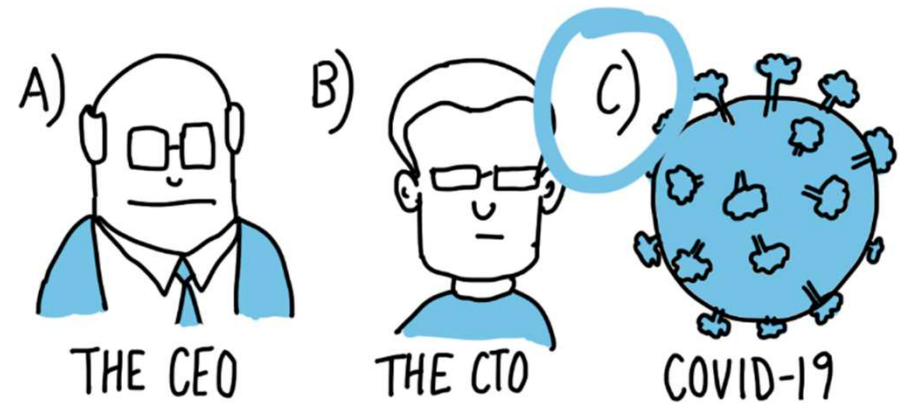
Mitkä ovat ne tekijät, joilla kunnat voivat kilpailla tulijoista?

Etätyöstä puhuminen ja etätyön testaaminen on vasta alussa

- 2019 etätöitä teki alle 100 000 ihmistä
- 2020 etätöitä teki 1,2 miljoonaa ihmistä
- 2022 etätöitä teki 270 000 ihmistä

WHO LED THE DIGITAL TRANSFORMATION
OF YOUR COMPANY ?

BUSINESSILLUSTRATOR.COM

Mitä tapahtuu asumiselle, kun pehmeistä arvoista tulee muuttoperuste?

- ”Enää ei ole selvää rajaa, mikä on loma-asunto ja mikä on pysyvät asunto. Ihmiset tekevät työtään ja viettävät vapaa-aikaansa monissa paikoissa. Uskon, että tämä ilmiö yleistyy lähivuosina.”
- Tarvitsemme keinoja tehdä monipaikkaisuus ja kausivaihtelu näkyväksi ja muutoskehitys ymmärrettäväksi: tämän hetkinen ”kirjoilla olo” -kategorisointi on liian mustavalkoinen ja vaikeuttaa mm. palvelujen ja infran kehittymistä

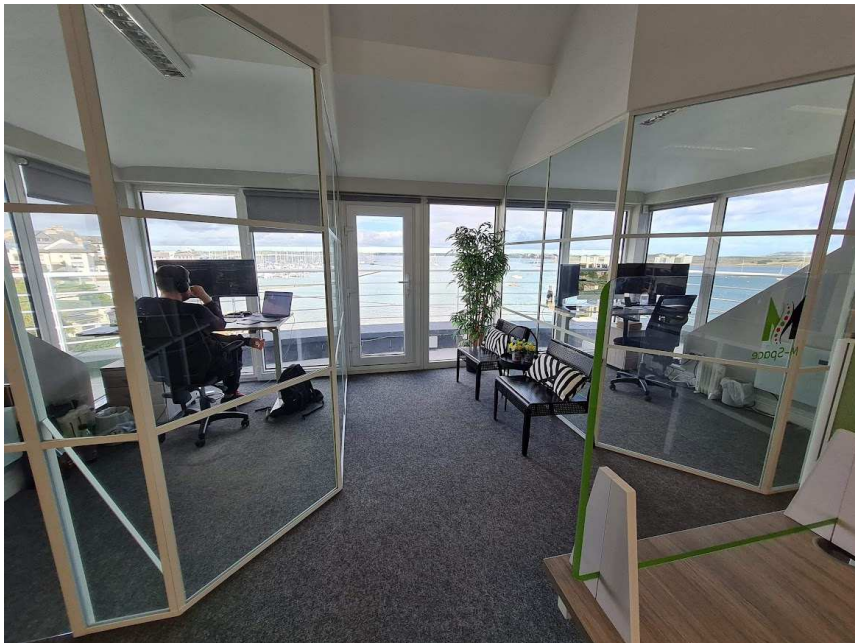
Talous 30.10.2021
Antti Kantola KALAJOKI

Kalajoki Pohjois-Pohjanmaalla on yksi kunnista, joiden väkiluku kasvaa. ”Väkiluvun kasvusta juontuvat asiat ovat mukavia ratkottavia”, kaupunginjohtaja Jukka Puoskari sanoo.

JOHANNES TERVO

Paikkariippumattomuudesta ja hyvinvointitrendistä pääsevät osalliseksi vain ne kunnat, joilla on riittävä digi-infra

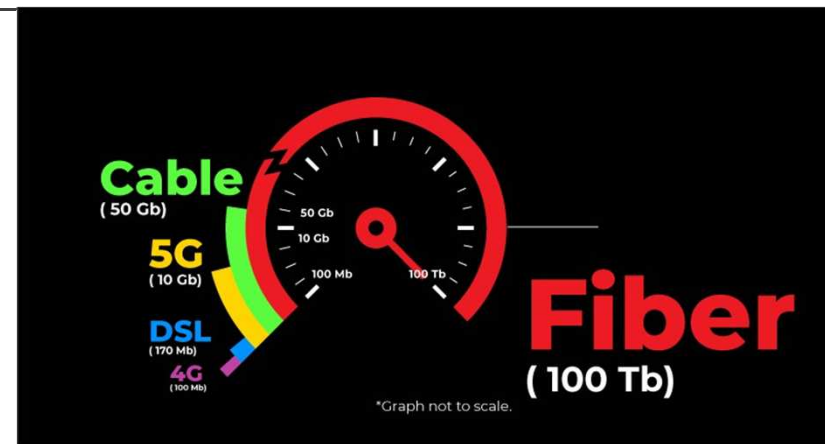

Väestökehitys on myönteisempää alueella, jossa on valokuitua

- On monta seikkaa, jotka vaikuttavat kunnan kilpailukykyyn. **Valokuituinfraan satsaaminen on yksi rakennettuun kilpailukykyyn liittyvistä tekijöistä:** investointipäätöksellä rakennetaan kunnan menestystä. Tutkimustulokset osoittavat, että väestökehitys on paljon myönteisempää alueilla, jonne valokuituinfra on rakentunut.

- Ei ole muuta vaihtoehtoa kuin lisätä digitaalisuutta ja pyrkiä parantamaan työn tuottavuutta muun muassa paikkariippumattomuutta hyödyntämällä. Tämä tarkoittaa paikallisen yhteisön kytkemistä tietoyhteiskuntaan valokuituverkon avulla: se **hajauttaa taloudellista toimintaa ja luo uusia mahdollisuuksia.** Jos joidenkin kylien tai alueiden annetaan sammua, ei valokuiturakentaminen yksin enää tilannetta muuta. Aikaikkuna on siltä osin kapenemassa nopeasti monin paikoin.

Lähde: Hirvonen, T., Kahila, P., Kurvinen, A., Lehtonen, O. & Sinerma, J. (2020). Maaseudun valokuituinvestoinnit – Selvitys maaseudun valokuiturakentaminen tilanteesta ja toteutusmalleista sekä valokuidun saatavuuden vaikutuksesta väestökehitykseen. Maaseudun INFRA-verkoston selvitys, Helsinki sekä erikoistutkija Olli Lehtosen haastattelu

Olemme keskellä uutta kriisiä:
energia- ja liikenneköyhyys korostavat
hyvän digi-infran merkitystä

Nopea laajakaista –hankkeessa 2011-2022 tukea maksettu 60M€

Viittä maakuntalentoa on tuettu verovaroin jo
40 miljoonalla eurolla, vaikka matkustajia ei ole

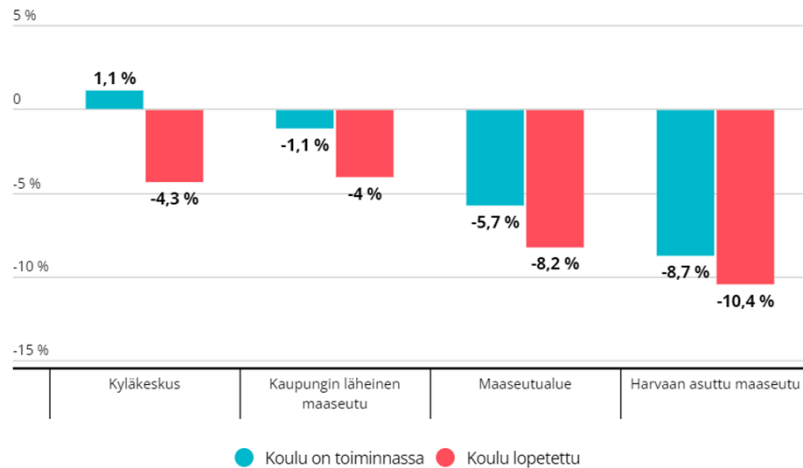

JULKAISTU 08.08.2022 08:39

Kattava valokuituverkko on
pienien kuntien lentokenttä!

Valokuitu voi kuroa umpeen sijaintihaittaa, mutta sekään ei pelasta kuntia, jonka lähipalvelut on tapettu

Kyläkoulun lakkauttamisen vaikutukset asukasmääriin maaseutumaisilla alueilla 2011–2018

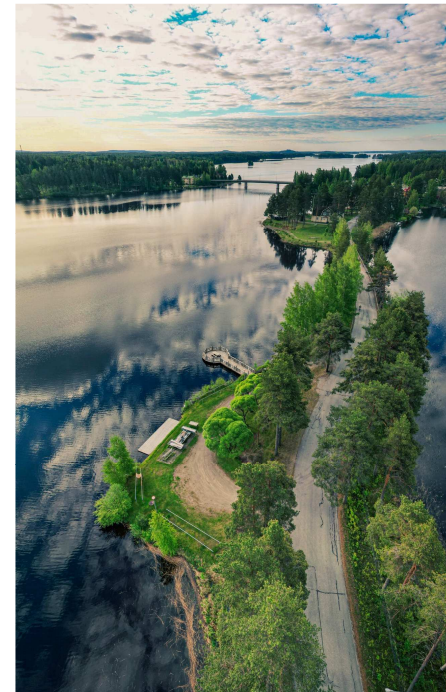
Lähde: Olli Lehtosen tutkimusartikkeli helmikuulta 2021 Journal of Rural Studies 82/2021, grafiikka: Ilkka Kempainen / Yle

”Tutkimuksessa on selvä näyttö siitä, että kyläkoulun lopettaminen romahduttaa kylän asukasluvun. Ovathan maaseudun kylien asukasluvut useilla alueilla muutenkin laskeneet, mutta koulun lopettaminen kiihdyttää asukaskatoa selvästi.”, erikoistutkija Olli Lehtonen, Luke.

Digitaalinen kuilu kuntien välillä on kasvanut viime vuosina

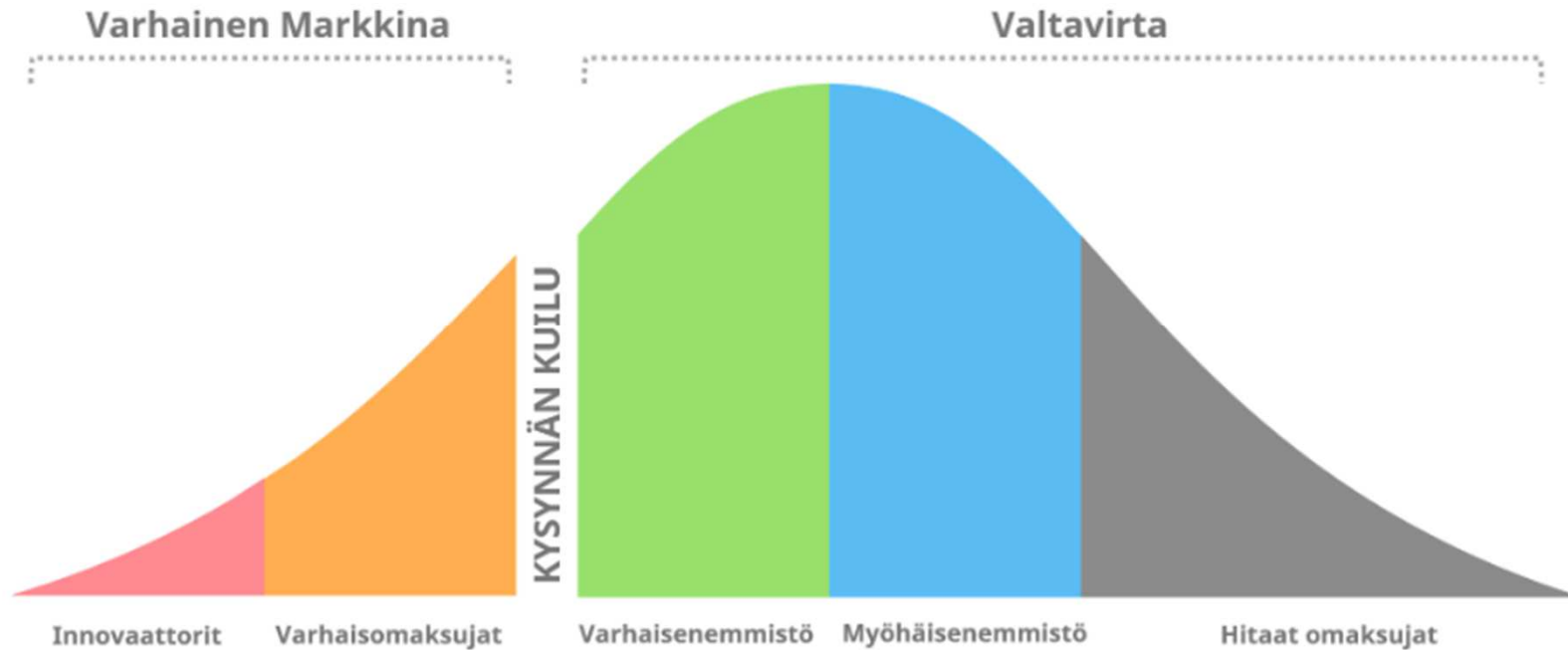

- Tutkimuksen mukaan ero kaupunkien ja maaseutukuntien mobiiliyhteyksien latausnopeuksien välillä on kasvanut: maaseudulla yhteyksien laatu heikkenee erityisesti loma-aikoina
- Investointien keskittyminen: siellä missä on kiinteää laajakaistaa, on myös hyvät mobiiliyhteydet
- Siellä missä ei ole kiinteää laajakaistaa, on myös huonot mobiiliyhteydet

Tunnista oman kuntasi positio ja toimi!

Kolme pointtia tulevaisuuden kuntien kasvukäyrästä

---

1. Tulevaisuus ei löydy peräpeilistä eikä yltiövarovaisuus ole tulevaisuuden rakennusaine: epäonnistumiset on aina osa oppimisprosessia
2. Pohdi, mitkä ovat sinun kunnassasi välttämättömät tulevaisuusinvestoinnit, joihin olemassaolon edellytykset kiteytyvät. Onko kunnalla varaa olla tekemättä investointia?
3. Tuet ovat käytössä valokuituinvestointeihin nyt: ei ole syytä tuudittautua uskoon, että ne ovat käytössämme aina

Kiitos!
